

13 dövidrottare inbjudna till Stockholms stadshus

23 april 2024

Foto: Adobe stock

I mars skrev Teckenrapport om Örebro läns idrottare som bjudits in till Örebro slott för deras SM vinster eller internationella mästerskapsmedaljer. Nu är det Stockholms stads tur att hylla sina idrottare som tagit SM guld under 2023.

Det är SM guldmedaljörer på seniornivå som bjudits in och av alla inbjudna, har 13 personer från IK Hephata bjudits till ceremonin som hålls i Stockholms stadshus den 24 april.

IK Hephata har publicerat på deras hemsida vilka som är inbjudna för att ta emot hyllningar; I Orientering är det Frej Fredman, Josefin Häggdahl och Nils Forsberg-Rundström. I padel är det Peter Bergman Bergkrantz, Matilda Bergman Bergkrantz och Niklas Wanjura. I bowling är det Mairi Shadabi, Irené Ryden, Liva Vaivade, Szczepan Drapsa, Anders Nordell, Ruslanas Minkevicius och Albin Wase.

Vi på Teckenrapport gratulerar till fina prestationer.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Uruguays första döva advokat, en dröm som blir sann?

23 april 2024

Foto: Creative commons

34-åriga Camila Ramírez Aviaga från Uruguay kan bli landets första döva

advokat. Just nu går hon sitt tredje år på juristutbildningen och är idag den första döva medlemmen i kommunfullmäktige i Lavalleja.

Hennes resa har inte varit enkel, men stöd från organisationer som Deaf Law Advocate WorldWide (DLAW) och Alexander Graham Bell Academy for Listening and Speaking (AG Bell) har hon kunnat komma så långt som hon kommit idag. Tack vare dessa stöd kan Camila beställa teckenspråkstolkare samt använda ett transkriberingsverktyg i sin utbildning.

Camilas framgångar är inte bara hennes egna utan representerar också en seger för dövsamhället och kampen för inkludering och jämlikhet. Hon berättar för Montevideo Portal att hon under dessa tre års studier bättre kommit att förstå de behov som personer med funktionsnedsättningar har inom det juridiska området. Just vad gäller döva och teckenspråket så har det uruguayanska teckenspråket exempelvis ännu inte uppdaterats i civillagen, något hon vill ändra på.

Med Camila som ledare och förebild ser framtiden ljusare ut för döva i Uruguay och runt om i världen.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

I helgen avgjordes Bowling SM

23 april 2024

Foto: Mairi Shadabi

Under helgen den 20-21 april arrangerade IK Hephata årets individuella SM i Bowling samt SM i tvåmanna på Bowl4Joy i Vårby, Stockholm. Vid tävlingarna slogs 15 damer och 23 herrar om titeln Sveriges bästa dövbowlare. Trots att det inte blev någon fyrmanna-tävling i år på grund av få anmälda lag, så bjöd helgen på en rad spännande och tuffa matcher.

Tävlingen inleddes av damerna på lördagsmorgonen följt av herrarna senare under

dagen. Samtliga spelare genomförde sex serier både under lördag och söndag, totalt 12 serier. Under söndagen bestämdes startordningen efter lördagens resultat.

Efter intensiva spelomgångar stod de främsta spelarna klara för finalen, som genomfördes i en karusellmodell där de bästa fortsatte till en avgörande final.

IK Hephata tog inte bara rollen som arrangörsförening utan visade också sin styrka på banan, med ett lag som dominerade resultattavlan. Både dam- och herrklasserna bestod av starka utmanare. I damklassen stack Mairi Shadabi och Liva Vaivade ut då de delade tredjeplatsen i individuella SM samt vann tvåmanna SM. Vann gjorde Emma Sätterlund från Trollhättans IK. I herrklassen vann Albin Wase och tillsammans med Ruslanas Minkevicius vann han också tvåmanna SM.

En intressant observation var också debutanten Clara Anderssons deltagande, blott 12 år gammal, lär vi få se henne fler gånger framöver?

Mathias Andersson, den ny tillträdde huvudansvarige berättar att utöver helgens tävlingar ligger fokus på landslagsverksamheten och dess förberedelser inför Deaflympics 2025 i Tokyo.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

EUDY:s ordförande blev avbruten i Europaparlamentet

23 april 2024

Foto: LevelUp!

Den 13 och 14 april hölls ett stort event för unga på Europaparlamentet i Bryssel. Cirka 1 300 unga människor från hela Europa deltog i olika debatter och workshops. Syftet med eventet var att lära unga hur de kan använda sin röst för det de anser vara viktigt. EUDY, Europeiska

ungdomsförbundet för döva, var närvarande vid evenemanget och representerades av ordföranden Lydia Gratis. Under avslutningsceremonin inträffade en incident mellan Lydia och EUJS, Europeiska unionen för judiska studenter. Hon publicerade senare ett uttalande om händelsen på sociala medier.

Vår DJE-partner i Nederländerna, Dnieuws, har intervjuat Lydia kring händelsen. Lydia berättade att en hörande deltagare reste sig upp i besöksavdelningen och ropade "BEFRIA PALESTINA." Många deltagare hejade och stöttade uppmaningen. Detta ledde till en av de längsta applåderna under evenemanget. Deltagaren uppmanade Europa att agera för att kräva ett eldupphör. Lydia reste sig upp och frågade om hon fick lära alla hur man tecknar "BEFRIA PALESTINA" på internationella tecken och fick tillstånd. När hon började lära åhörarna, avbröt ordföranden för EUJS henne upprepade gånger och sa "det här är inte platsen". Detta ledde till att det inte gick att diskutera mer kring stödet för palestina.

När EUJS avbröt Lydia blev Lydia besviken. Hon sa att det verkade som om ordföranden för EUJS medvetet valde en stund när rummet var tyst och alla tecknade på internationella tecken. I stället för att avbryta när de hörande ropade valde ordföranden att utöva sin makt först när rummet var tyst när åhörarna lärde sig teckna meningen, i tron om att hon kunde överrösta de döva personerna med sin röst. Lydia upplevde därför ordförandens handlingar som audism då hon visade bristande uppmärksamhet på aktuella händelser och inkludering.

Lydia avslutar sin intervju med att säga att det är mycket viktigt att ha en trygg plats där människor kan tala fritt, även om känsliga ämnen som politik. När människor försöker förstå hur andra tänker och känner kan de visa empati och visa att de tar andras känslor på allvar. Det är också viktigt att se på vem som har makten och se till att alla hörs, särskilt de som ofta ignoreras. På så sätt kan människor bättre förstå varandra kommer ifrån, vilket leder till respektfulla diskussioner.

Jos de Winde, Dnieuws

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Mördad efter att ha anmält en våldtäkt

23 april 2024

Foto: Adobe stock

En 50-årig mamma i Jharkhand, Indien, blev mördad efter att ha anmält två pojkar för att ha förgripit sig på hennes döva 19-åriga dotter.

En döv 19-årig kvinna har kidnappats, släpats till en skolbyggnad och utsatts för gruppvåldtäkt. Hennes mamma anmälde två 14-åriga pojkar för våldtäkt till polisen. Pojkarna tros ha brutit upp låset hos mammans hem där hon och hennes dotter låg och sov. Mammans äldsta dotter var ute på en bröllopfest. Enligt polisrapporten hade en av pojkarna sagt till mamman att hon borde kolla upp sin dotter som verkade vara "oanständig" på bröllopet. Utredaren misstänker att när mamman åkte i väg så förgrep pojkarna på 19-åringen. De två tonåringarna har sedan dess suttit i ett observationshem för ungdomar i väntan på domen.

Kort därefter mördades mamman på åkern där hon arbetade. Det finns misstankar om att hon mördades som hämnd eftersom hon hade anmält våldtäkten. Anledningen till dessa misstankar är att av de tre misstänkta var två av dem pappor till 14-åriga söner som är anklagade för våldtäkt. Den tredje mannen är en släkting till mamman men tros ha haft en långvarig tvist kring deras mark. Mamman hackades brutalt till döds. Polisen kunde hitta mordvapnet på plats.

I skrivande stund har varken pojkarna eller de tre männen dömts.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Mexikanskt teckenspråk kan erkännas som språkligt arv

23 april 2024

Foto: Revistapuntodevista.com

Mexikos kommission för konstitutionella frågor analyserar ett initiativ till en reform. Reformen skulle innebära att man officiellt vill erkänna det mexikanska teckenspråket som en del av delstaten San Luis Potosís språkliga arv.

Initiativet strävar efter att säkerställa att döva får rätt till tvåspråkig undervisning där det ena språket är mexikanskt teckenspråk. Det innebär att det mexikanska teckenspråket behöver ges samma rättsliga status som de inhemska språken och kulturerna i Mexiko.

Tidigare reformer har försökt att minska teckenspråkets status till ett "tillgängligt kommunikationsformat", vilket har väckt oro inom den mexikanska dövrörelsen. Genom att stärka teckenspråkets ställning i utbildningssystemet hoppas de att initiativet gör att det blir rättvisa förhållanden för döva.

Mexikanskt teckenspråk används över hela landet, vilket gör att detta erkännande inte bara skulle gynna delstaten San Luis Potosís, utan det skulle främja hela statens språkpolitik. Om det mexikanska teckenspråket erkänns som språkligt arv kan Mexiko göra historiska framsteg i nationens språkliga arv.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Florian med i dansk tv-serie

23 april 2024

Foto: Døvefilm

Danska Døvefilms teckenspråksmagasin Udsyn har lanserat en ny podcastserie vid namn Florian & Mads, producerat av den välkända svenska komikern Florian Tirnovan. Tillsammans med danska Mads Jensen sätter de fokus på olika ämnen från dövvärlden som till exempel hur de möter hinder, festivalen Clin d'Œil, "dövpengar" och deras bucket-listor.

Serien sänds på døvefilm.dk. och de planerar att sända tio avsnitt under det här året. Det första avsnittet kretsar kring hur Florian och Mads bekantade sig med varandra. Florian Tirnovan är en svensk döv komiker som uppmärksammats på olika arenor. Han är känd från FlowTV, en social medieplattform med över 100 000 följare där han lagt ut över 400 sketcher. Förutom det ägnar Florian sig bland annat åt stand-up, föreläsningar, workshops över hela världen.

Florian & Mads utgör en ny satsning från Florians sida. Tillsammans med Mads vill han leverera underhållande och tankeväckande innehåll som berör och inspirerar många.

Florian berättar att han har ett till projektsamarbete på gång tillsammans med Norges Døves Media och Danmarks Døvefilm. Vad det är får vi se med tiden, Teckenrapport följer upp detta.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Innovativ dansföreställning av ensemble med funktionsnedsättningar

23 april 2024

Foto: Adobe stock

I april i Dublin, Irland, debuterade den brittiska ensemblen Stopgap

Dance Company med sin senaste uppsättning "Lived Fiction" på Project Arts Centre i Dublin. Ensemblen består av personer med olika funktionsnedsättningar blandat med personer som inte har någon funktionsnedsättning. Bland annat finns döva, rörelsehindrade och personer med downs syndrom samt personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Tillsammans utforskar de det mänskliga tillståndet i sina uppsättningar.

Personer med funktionsnedsättning upplever ofta hinder i att såväl utöva som att titta på dansföreställningar. I Lived Fiction integreras därför tillgängligheten genom koreografi, syntolkning, textning, taktila element, projektionskonst och responsiv ljuddesign. Genom samarbeten med döva och andra personer med funktionsnedsättning intressenter utanför ensemblen kunde ensemblen få värdefulla insikter och lösningar baserade på deras erfarenheter.

"Lived Fiction" är en del av ett större initiativ för att främja kulturell mångfald och inkludering inom europeisk dans och ingår i ett transnationellt projekt som stöder konstnärer med funktionsnedsättning. Genom att bryta barriärer och skapa dialog strävar ensemblen efter att göra dansen tillgänglig för alla.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Mordmysterium och tillgänglighetsexperiment i finsk teater

23 april 2024

Foto: Duvteatern.fi, Foto: Stefan Bremer och illustrationer: Meri Craig

Det finska teaterkompaniet DuvTeatern firar 25 år och går i höst samman med Svenska Teatern och Konstuniversitetets Teaterhögskola för att

leverera en unik teaterupplevelse. Den kommande föreställningen heter "Livsfarligt på allvar!". Den tar publiken med på en resa där två syskon fastnat i en komiskt kaotisk situation när de försöker lösa sina föräldrars gåta. Vad som skulle vara en enkel handling att öppna ett testamente förvandlas snabbt till en slapstick-inspirerad mordgåta.

I en scen ur föreställningen kan man höra hur den gröna telefonen från 1965 fortsätter att ringa obesvarad. Överchefsdetektiven Pekka Jansson, spelad av Roy Eriksson, försöker förgäves få sin poliskollega Järvenpää, gestaltad av Silva Belghiti, att svara men eftersom Järvenpää endast kommunicerar på finskt teckenspråk kan hon inte svara.

Föreställningen är ett resultat av ett samarbete med Konstuniversitetets Teaterhögskola och Svenska Teatern i Finland. Premiären är planerad till den 10 oktober och på scenen kommer skådespelare från DuvTeatern att samarbeta med magisterstudenter från Teaterhögskolan, tillsammans med den döva skådespelaren Silva. Föreställningen kommer att framföras på svenska samt finskt och finlandssvenskt teckenspråk.

DuvTeatern har sedan sitt grundande år 1999 varit en banbrytare inom tillgänglig scenkonst och har en fast ensemble bestående av skådespelare med intellektuell funktionsvariation. Föreställningen är en del av DuvTeaterns pågående projekt "TIKSI - tillgänglighet som konstnärlig strategi och inspiration", som utforskar och sprider kunskap om kreativ tillgänglighet inom scenkonsten. De strävar efter att integrera teckenspråk, syntolkning och lättillgänglig kommunikation som en naturlig del av föreställningen.

Föreställningen regisseras av DuvTeaterns konstnärliga ledare Mikaela Hasán och manuset är skrivet av en arbetsgrupp. Genom föreställningen utforskas hur olika former av tillgänglighet kan skapa en bättre förståelse och kommunikation mellan människor.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

2026 införs ämnet teckenspråk i dövskolorna i Bulgarien

23 april 2024

Foto: Adobe stock

Eleverna vid Bulgariens dövskolor har idag inte ämnet teckenspråk. Dessutom behärskar lärarna inte språket, vilket gör att eleverna lär sig teckenspråket av varandra. 2026 införs ämnet teckenspråk i dövskolorna och därför arrangeras nu en hembyggsfestival för att samla in pengar till en teckenspråksutbildning för lärarna.

I maj arrangeras den nionde hembyggsfestivalen i Palma de Mallorca. Festivalen kommer att bli en plattform för att främja dövas rättigheter och utbildning samtidigt som den firar Bulgariens rika kulturarv. Initiativet till festivalen kommer från ett samarbete mellan välgörenhetsorganisationen "Angels for Bulgaria" och stiftelsen "Listen Up". Festivalens syfte är att samla in medel för att stödja teckenspråksutbildning för hörande lärare som arbetar med döva barn i Bulgarien.

Enligt arrangören Angels for Bulgaria finns det idag ungefär 5 000 döva barn i Bulgarien, men endast tre dövskolor med totalt 900 platser. Anledningen till att man samlar in medel är för att år 2026 kommer ämnet teckenspråk att införas i Bulgariens dövskolor, men det finns inga lärare på dövskolorna idag som behärskar teckenspråket. Idag finns inte ämnet teckenspråk i skolorna för dessa elever. Det i kombination med att lärarna saknar kunskaper i språket gör att eleverna lär sig teckenspråket av varandra. Insamlingen under festivalen kommer därför att bidra till teckenspråksutbildning för tio lärare som jobbar i dövskolorna.

Teckenspråksutbildningen som planeras kommer att omfatta sex workshops samt lektioner under veckorna. Utbildningen kommer att ledas av fem döva teckenspråkslärare.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com